

er i Modfætning til private Seminarier. Jeg skal som sagt ikke gaae videre ind herpaa; men jeg troer dog, det er ønskeligt, at det klæres, at Forslaget Nr. 18 paa ingen mulig Maade med Nødvendighed staaer i Forbindelse med dette store Spørgsmaal, ligesom det er en Kjendsgjerning, at Forslaget af flere af dem, som have stillet det, ingenlunde er stillet med den Bagtanke, at Nedlæggelsen af eet Seminarium kun skulde være Begyndelsen til efterhaanden, og det maaskee endogsaa meget hurtigt, at faae nedlagt alle Statsseminarier. Jeg troer ogsaa, at den ærede Minister, naar han havde seet note paa de efterfølgende Forslag og navnlig paa det Forslag, som er stillet af et Mindretal, blandt hvis Medlemmer f. Ex. jeg befinder mig, vilde have seet, at det var umuligt, at vi kunde have denne Tanke; thi dette Mindretals Forslag gaaer jo netop ud paa til Gjengæld for Nedlæggelsen af dette ene Statsseminarium at ansætte en Lærer fast ved hvert af de andre Seminarier, et Forslag, som, hvormeget man end efter almindelige Betragtninger kunde ønske det gennemført, dog vilde være aldeles urimeligt, hvis man tænkte sig i en nær Fremtid alle eller endogsaa blot flere af de tilbagestaaende Seminarier nedlagte, og jeg troer saaledes at kunne anbefale de Herrer, som væsentlig staae paa samme Standpunkt som jeg, at tilkjendegive deres Mening ved at stemme for Forslaget under Nr. 20, som virkelig, hvad det Deconomiske angaaer, er lidet betydende i Sammenligning med det, der opnaaes ved den samtidige Nedlæggelse af det ene Seminarium. De Medlemmer af Udvalget, der nærmest slutte sig til mig, have altsaa ikke nogen Bagtanke om at komme Næsten af Seminarierne tillivs; men det, der har været det Afgjørende for os med Hensyn til Forslaget Nr. 18, er den Omstændighed, at vi ikke kunne see rettere, end at et af disse tydske Seminarier virkelig er fuldstændig overflødig, og det er dog virkelig saa, at der ingen Grund er til at opretholde et Statsseminarium, naar man maa sige, at de Elever, som gaae paa de forskjellige Statsseminarier, meget vel og endogsaa meget rigelig kunne faae Plads paa dem, der blive tilbage. Det er en Betragtning,

som ofte har været gjort gjældende, at noget Saadant kunde ventes at ville skee, at et Seminarium blev overflødig, idet det er en ganske naturlig Tidens Udvikling. Det er nemlig ganske naturligt, at efterhaanden som der opstaaer private Seminarier eller andre Veie, ad hvilke Folk privat forberede sig til at tage Seminaristexamen, bliver der ikke den samme Trang til Statsseminarier, som der har været tidligere. Det er naturligt, at den Trang, som tidligere kun kunde tilfredstilles ved 5 Seminarier, nu maa være bleven formindsket saaledes, at den kan tilfredstilles ved 4, og dette, som af Mange har været antaget som en nødvendig og forudsættelig Consequens af den Retning, hvori Alt udvikler sig, bekræftes fuldstændig af de factiske Oplysninger, som foreligge for Udvalget. Jeg berørte allerede første Gang, da jeg havde Ordet, at der i de sidste 5 Aar har været en meget betydelig Nedgang i det Elevantal, som er blevet indmeldt og optaget paa Statsseminarierne, og det er jo endda saaledes, at naar vi gaae længere tilbage end disse 5 Aar, fandtes der et endnu betydeligere Antal paa Statsseminarierne. Men allerede for disse 5 Aars Vedkommende er Nedgangen saa betydelig, at medens der i 1866 paa samtlige Statsseminarier optoges 116 Elever, er der i Aaret 1870 kun optaget 77, altsaa optaget omtrent 40 Elever mindre, hvilket efter det forstnævnte Antal er over $\frac{1}{3}$ mindre, og denne betydelige Nedgang, som er jevnt fremadskridende gennem den hele Aarrække, er atter ganske særlig fremkaldt ved de to Seminarier, af hvilke vi have paatænkt nedlagt det ene. Hvad disse to Seminarier angaaer, har nemlig Forholdet været saaledes, at medens der i det første Aar optoges paa det ene af dem 25 og paa det andet 20, er der i det sidste Aar paa det ene kun optaget 15 og paa det andet kun 10 Elever, og i de nærmest foregaaende Aar har det paa det Nærmeste været noget lignende; i 1869 optoges 13 og 13 og i 1868 13 og 15 Elever. Man har saaledes virkelig, forekommer det os, flere Aars Erfaring for, at den almindelige Mening, som har dannet sig, og som efter rigtige Slutninger maatte danne sig om, hvad der vilde